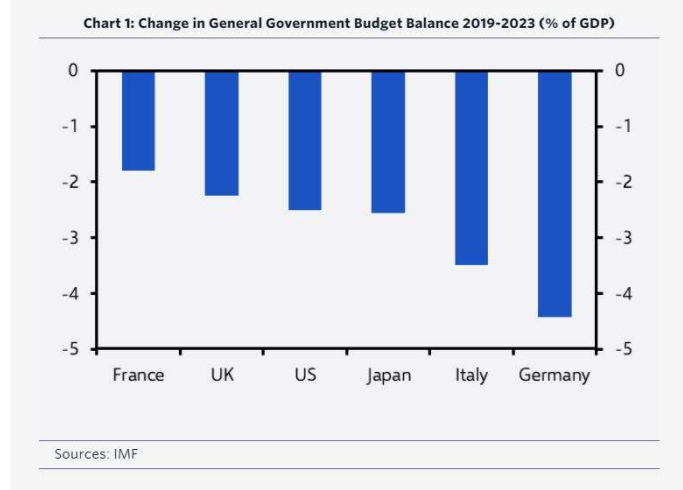

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

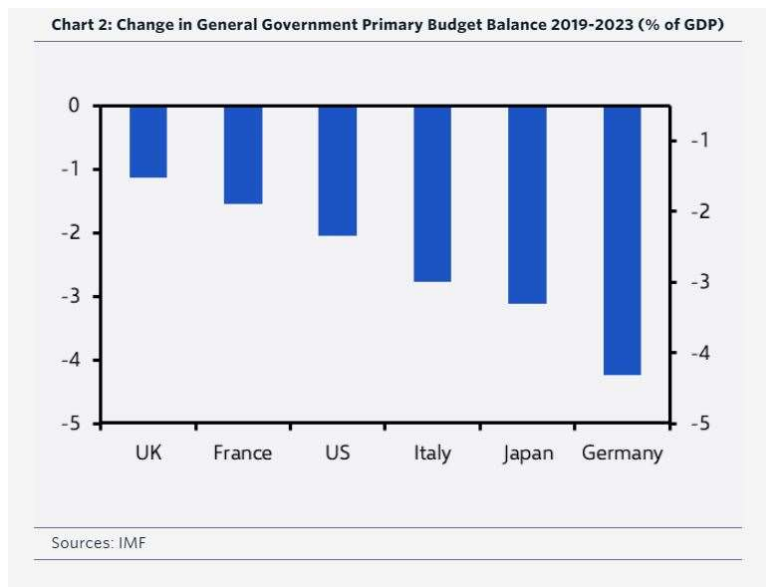
Capital Economics: Επιστρέφουν οι ανησυχίες για τα χρέη – Ποιες χώρες κινδυνεύουν με κρίση

Για επιστροφή των ανησυχιών για τα κρατικά χρέη και τη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών στις ανεπτυγμένες οικονομίες προειδοποιεί η Capital Economics, αφότου η Γαλλία εμφάνισε χειρότερο των προβλέψεων έλλειμμα για το 2023, ενώ στην άλλη όχθη του Ατλαντικού, ο Larry Fink της Blackrock και ο Ken Griffin της Citadel εξέφρασαν φόβους για τις ΗΠΑ, την ώρα που το αμερικανικό χρέος αναμένεται να βρεθεί έως τα μέσα της επόμενης δεκαετίας στο 116% του ΑΕΠ.

Όπως επισημαίνει η Capital Economics (την έκθεση παρουσιάζει το MR), η δημοσιονομική χαλάρωση στις ανεπτυγμένες οικονομίες σε σχέση με τα προ-πανδημίας επίπεδα είναι προφανής. Τα δημοσιονομικά ελλείμματα έχουν αυξηθεί από 1,8% (Γαλλία) έως 4,4% (Γερμανία) του ΑΕΠ από το 2019.

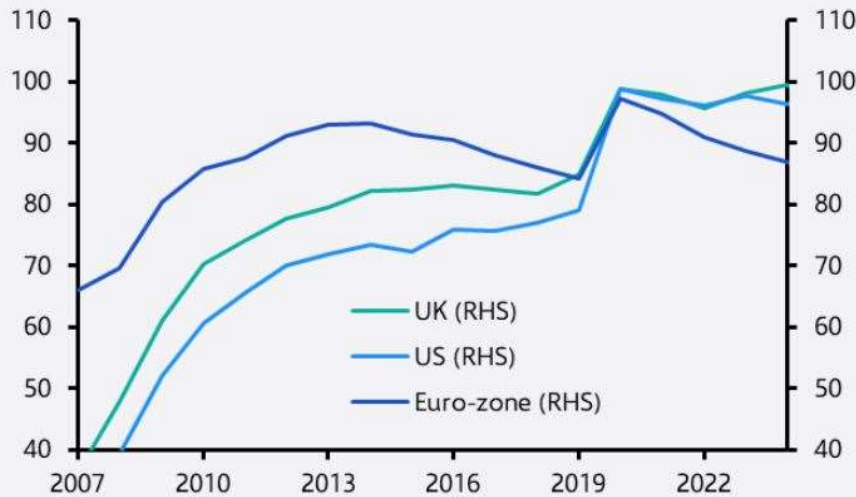
Τα πρωτογενή ισοζύγια επίσης εμφανίζουν επιδείνωση, από 1,1% (Βρετανία) έως 4,2% (Γερμανία) του ΑΕΠ.

Συνέχεια....

Και τα χρέη έχουν αυξηθεί σημαντικά, τόσο λόγω των μέτρων στήριξης όσο και εξαιτίας της κατάρρευσης του ΑΕΠ κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Μάλιστα, η τροχιά των χρεών έχει επιδεινωθεί καθώς οι κυβερνήσεις εμφανίζουν υψηλότερα ελλείμματα σε σχέση με πριν τον κορωνοϊό, την ώρα που τα επιτόκια έχουν αυξηθεί.

Chart 3: Net Government Debt (% of GDP)

Sources: Capital Economics

Δεν πρόκειται για αποκλειστικά κακά νέα, καθώς τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης επέτρεψαν στις οικονομίες να αποφύγουν μια ακόμα βαθύτερη ύφεση. Όμως, η Capital Economics χαρακτηρίζει δικαιολογημένες τις ανησυχίες για τη βιωσιμότητα της σημερινής δημοσιονομικής τροχιάς.

Και παρά τις κάποιες προσδοκίες για τόνωση της ανάπτυξης εξαιτίας της επανάστασης της τεχνητής νοημοσύνης, τα οφέλη θα είναι σχετικά μικρά (αύξηση των κρατικών εσόδων κατά 1-1,5% του ΑΕΠ ετησίως στις ΗΠΑ) και δεν θα αφορούν όλες τις χώρες (στις ευρωπαϊκές χώρες, το όφελος θα είναι μικρότερο).

Για αυτούς τους λόγους, η Capital Economics τονίζει πόσο σημαντικό είναι να μην χάσουν οι κυβερνήσεις την δημοσιονομική αξιοπιστία τους και την εμπιστοσύνη των αγορών, καθώς η ιστορία των τελευταίων πέντε ετών έχει δείξει ότι αυτή η αμφισβήτηση από την πλευρά των αγορών είναι που οδηγεί σε δημοσιονομική κρίση. Ουσιαστικά, δε χρειάζεται κατ' ανάγκη μια αλλαγή δημοσιονομικής πολιτικής, αλλά αρκεί η πεποίθηση των αγορών ότι η δέσμευση μιας κυβέρνησης στη δημοσιονομική σύνεση έχει μειωθεί. Ένα καλό παράδειγμα είναι η δημοσιονομική κρίση που ξέσπασε το 2022 στη Βρετανία υπό την Liz Truss.

Συνεπώς, εξηγούν οι αναλυτές, η διατήρηση της δημοσιονομικής σταθερότητας είναι ένα παιχνίδι εμπιστοσύνης. Το «κόλπο» για τις κυβερνήσεις είναι να πείσουν τις αγορές για την αφοσίωσή τους στη δημοσιονομική υπευθυνότητα, ενώ την ίδια στιγμή μειώνουν τα ελλείμματα με μετρημένο και σταδιακό τρόπο.

Θα κερδίσουν οι κυβερνήσεις αυτό το παιχνίδι της εμπιστοσύνης; Σύμφωνα με την Capital Economics, ο μεγαλύτερος κίνδυνος σε Βρετανία και ΗΠΑ είναι μήπως οι κυβερνήσεις τρομάξουν τις αγορές με προεκλογικές συζητήσεις για μειώσεις φόρων ή δαπάνες που δεν έχουν εξασφαλισμένη χρηματοδότηση. Το γεγονός ότι μέχρι στιγμής δεν έχουν υπάρξει υποσχέσεις για δημοσιονομικές παροχές ερμηνεύεται από τον οίκο σαν μια έμμεση αναγνώριση ότι το ζήτημα του χρέους είναι ένα ευαίσθητο σημείο των οικονομιών αυτών. Μένει να φανεί, όμως, εάν αυτό θα συνεχιστεί έως τις εκλογές.

Στις υπόλοιπες οικονομίες, η Capital Economics εντοπίζει τους μεγαλύτερους κινδύνους στις χώρες όπου τα επιτόκια έχουν αυξηθεί εξαιτίας εξωτερικών παραγόντων, χωρίς να υπάρχει μια αντίστοιχη αύξηση της ανάπτυξης. Η Ιταλία παραμένει μια χώρα που δημιουργεί ανησυχίες. Μπορεί η συμφιλωτική προσέγγιση που ακολουθεί η κυβέρνηση Meloni έναντι της Ε.Ε. να επιτρέπει στις εξελίξεις αυτές να μην τραβούν και τόσο την προσοχή, όμως το έλλειμμα του 2023 ήταν πολύ υψηλότερο από ό,τι αναμενόταν (στο 7,2% του ΑΕΠ), ενώ η δυναμική του χρέους είναι άσχημη. Με δεδομένο ότι η Ιταλία λειτουργεί με τον «ζουρλομανδύα» της νομισματικής ένωσης, θα ήταν αξιοσημείωτο εάν καταφέρει να μην δεχθεί ποτέ τα πυρά των αγορών, καταλήγει η Capital Economics.

Τράπεζα Ελλάδος: Διασφαλισμένη τουλάχιστον μέχρι το 2030 η βιωσιμότητα του Δημόσιου Χρέους

Διασφαλισμένη τουλάχιστον μέχρι το 2030 η βιωσιμότητα του Δημόσιου Χρέους εκτιμά η Τράπεζα της Ελλάδος. Η εξέλιξη της πορείας του δημόσιου χρέους και των ακαθάριστων χρηματοδοτικών αναγκών σε διάφορα δυσμενή σενάρια εμφανίζει περιορισμένες αποκλίσεις από το βασικό σενάριο της Τράπεζας της Ελλάδος μέχρι τις αρχές του 2030, όπως αναφέρεται στην ετήσια έκθεσή της.

Συγκεκριμένα η ΤτΕ εκτιμά ότι η πιθανότητα αντιστροφής της καθοδικής πορείας του λόγου του χρέους προς το ΑΕΠ είναι περιορισμένη σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, όπως και η πιθανότητα υπέρβασης των ορίων 15% και 20% του ΑΕΠ για τις ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες. Με βάση τα παραπάνω, οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους εκτιμάται ότι παραμένουν οριοθετημένοι μεσοπρόθεσμα, υπό την προϋπόθεση της προσήλωσης στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, το χρέος της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να διαμορφωθεί σε 161,9% του ΑΕΠ το 2023 και σε 153% του ΑΕΠ το 2024. Στο βασικό σενάριο, υπό την προϋπόθεση της προσήλωσης στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων, ο λόγος χρέους προς ΑΕΠ τίθεται σε σταθερή καθοδική τροχιά, η οποία ανακόπτεται προσωρινά μόνο το 2033 για αμιγώς τεχνικούς λόγους.

Συγκεκριμένα, το έτος 2033 σηματοδοτεί τη λήξη της αρχικά 10ετούς και εν συνεχεία 20ετούς περιόδου αναβολής πληρωμών τόκων σε δάνεια ύψους περίπου 96 δισεκ. ευρώ που έχουν χορηγηθεί από το EFSF μεταξύ 2012 και 2014.

Με βάση τις υποθέσεις του βασικού σεναρίου, οι συσσωρευμένοι αναβαλλόμενοι τόκοι που θα προστεθούν στο δημόσιο χρέος το 2033 ανέρχονται σε περίπου 27 δισεκ. ευρώ ή 8% του ΑΕΠ του ίδιου έτους. Ωστόσο, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εξετάζεται το ενδεχόμενο οι αναβαλλόμενοι τόκοι να καταναλωθούν στα έτη στα οποία αναφέρονται.

Αυτό θα οδηγούσε σε αναδρομική αύξηση του χρέους των παρελθόντων ετών από το 2013 και μετά, αποφεύγοντας την εφάπαξ επιβάρυνση του έτους 2033 με το συνολικό ποσό. Σε κάθε περίπτωση, όπως σημειώνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η στατιστική μεταχείριση των αναβαλλόμενων τόκων δεν επηρεάζει τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους.

Σε κάθε περίπτωση όπως υπογραμμίζεται στην Έκθεση, «η εξέλιξη των λόγων χρέους και ακαθάριστων χρηματοδοτικών αναγκών προς ΑΕΠ εμφανίζει περιορισμένες διαφοροποιήσεις μεταξύ των υπό εξέταση σεναρίων μέχρι τις αρχές του 2030, γεγονός που καταδεικνύει την αυξημένη ανθεκτικότητα του δημόσιου χρέους σε μια σειρά από αρνητικές επισφάλειες μεσοπρόθεσμα.»

Ωστόσο, μακροπρόθεσμα εκτιμάται αυξημένη αβεβαιότητα, καθώς η σταδιακή αναχρηματοδότηση των δανειακών υποχρεώσεων προς τον επίσημο τομέα με όρους αγοράς θα αυξήσει την έκθεση του Ελληνικού Δημοσίου στον επιτοκιακό κίνδυνο, γεγονός που εξαλείφει τα περιθώρια δημοσιονομικής χαλάρωσης.

Σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα εκτιμάται ότι η πιθανότητα αντιστροφής της καθοδικής πορείας του λόγου χρέους προς ΑΕΠ είναι περιορισμένη, όπως και η πιθανότητα υπέρβασης των ορίων 15% και 20% του ΑΕΠ για τις ακαθάριστες χρηματοδοτικές ανάγκες.

Με βάση τα παραπάνω όπως αναφέρεται στην Ετήσια Έκθεση της ΤτΕ «οι κίνδυνοι για τη βιωσιμότητα του δημόσιου χρέους εκτιμάται ότι παραμένουν οριοθετημένοι μεσοπρόθεσμα, υπό την προϋπόθεση της προσήλωσης στην επίτευξη των δημοσιονομικών στόχων και της αποτελεσματικής αξιοποίησης των ευρωπαϊκών πόρων. Αυτό οφείλεται εν πολλοίς στους ευνοϊκούς όρους αποπληρωμής των υποχρεώσεων προς τον επίσημο τομέα, οι οποίες αποτελούν το μεγαλύτερο τμήμα του συνόλου του χρέους, σε συνδυασμό με την έγκαιρη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων (swap), οι οποίες έχουν “κλειδώσει” τα ιστορικά χαμηλά επιτόκια των προηγούμενων ετών.»

Η κατάρρευση της τιμής του λιθίου κατά 80% και άλλων ορυκτών αναμένεται να επηρεάσει και την αγορά στις μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων

Η κατάρρευση της τιμής των βασικών ορυκτών στην κατασκευή μπαταριών προβλέπει μείωση του κόστους του πιο ακριβού εξαρτήματος των ηλεκτρικών οχημάτων, μετά από ανεκπλήρωτες προσδοκίες ζήτησης στην Κίνα και υπερβολική προσφορά πρώτων υλών.

Το λίθιο έχει υποχωρήσει περισσότερο από 80% από τότε που κορυφώθηκε η τιμή του, μεταξύ 2022 και 2023. Το κοβάλτιο έπεσε κατά 65% και το νικέλιο 60%, μείωση που κλείνει μια περίοδο σοβαρών εντάσεων στις αλυσίδες εφοδιασμού για τους κατασκευαστές.

Ταυτόχρονα, η κατάρρευση έθεσε υπό έλεγχο τον τομέα εξόρυξης στην Αυστραλία, με κλείσιμο κοιτασμάτων και μειώσεις παραγωγής, ενώ οι εκμεταλλεύσεις στη Λατινική Αμερική αποδείχθηκαν πιο ανθεκτικές χάρη στο χαμηλότερο κόστος εξόρυξης, σύμφωνα με ειδικούς.

Ενθαρρυμένες από τις προοπτικές μεγάλων κερδών και από τις προβλέψεις για την υλοποίηση του ηλεκτρικού οχήματος, το οποίο αποδεικνύεται κάπως πιο αργό από το αναμενόμενο, οι μεγάλες εξορυκτικές εταιρείες προγραμματίσαν έναν ρυθμό παραγωγής που αποδείχθηκε υψηλότερος από την αύξηση της ζήτησης.

Η αγορά αναμένει τώρα ότι η υπερπροσφορά θα διαρκέσει αρκετά χρόνια, πριν επιστρέψει σε ισορροπία το δεύτερο μισό της δεκαετίας.

Το παγκόσμιο πλεόνασμα λιθίου φέτος θα είναι περίπου 150 κιλोटόνοι, που αντιπροσωπεύει το 11% της συνολικής ζήτησης και 336 κιλोटόνοι το 2025, σύμφωνα με την εκτίμηση της Goldman Sachs, η οποία προβλέπει επίσης 7% περισσότερο του κοβαλτίου και 6% νικέλιο.

Οι τιμές για το ανθρακικό λίθιο, ένα από τα βασικά συστατικά των μπαταριών, είναι περίπου 11.000 δολάρια ανά τόνο, αφού ξεπέρασαν τα 70.000 δολάρια στις αρχές του περασμένου έτους.

Κατά τη διάρκεια της ανοδικής πορείας, «ακόμη και η χαμηλής ποιότητας, υψηλού κόστους παραγωγή παρήγαγε σημαντικά οφέλη», ενώ ο κλάδος αντιμετώπισε «μη βιώσιμες τιμές», δήλωσε στην EFE ο Adam Webb, αναλυτής στην εξειδικευμένη εταιρεία συμβούλων Benchmark Mineral Intelligence.

Η αγορά έχει πλέον προσαρμοστεί σε «κανονικά» επίπεδα, περιγράφει ο ειδικός, ο οποίος τονίζει ότι «οι χαμηλότερες τιμές των πρώτων υλών θα οδηγήσουν τελικά σε χαμηλότερο κόστος των στοιχείων της μπαταρίας».

Αυτή η κίνηση, προσθέτει, θα μπορούσε τελικά να επηρεάσει την τιμή των ηλεκτρικών οχημάτων για τους καταναλωτές, κάτι που με τη σειρά του θα ενίσχυε τη ζήτηση.

Η αξία των μπαταριών ιόντων λιθίου μειώθηκε κατά 14% το 2023 σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, από 161 δολάρια ανά κιλοβατώρα (kWh) σε 139 δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία του BloombergNEF, που ήδη αποδίδει αυτή την πτώση στις πρώτες ύλες, αντί στην τεχνολογική εξέλιξη που μέχρι τώρα αποτελούσε τον κύριο παράγοντα πτώσης της τιμής.

Υπάρχει, ταυτόχρονα, μια ορισμένη «αποσύνδεση» μεταξύ της αγοράς ορυκτών, της αλυσίδας παραγωγής και των τελικών καταναλωτών, προειδοποιεί ο William Roberts, αναλυτής αυτοκινήτων στην εταιρεία Rho Motion.

Συνέχεια...

Οι κατασκευαστές πρέπει να διαθέσουν τα προηγούμενα αποθέματά τους πριν μειώσουν τις τιμές. Σε πολλές περιπτώσεις, επιπλέον, οι συμβάσεις προμήθειας ορυκτών υπόκεινται σε μακροπρόθεσμες συμβάσεις, επομένως ορισμένες εταιρείες βρίσκονται «δέσμιες» σε υψηλά επίπεδα τιμών, τονίζει ο Roberts.

Η αγορά ηλεκτρικών οχημάτων συνεχίζει να αυξάνεται στην Ευρώπη, τις Ηνωμένες Πολιτείες και την Κίνα, αν και προχωρά με κάπως πιο αργό ρυθμό από ό,τι ανέμεναν οι κατασκευαστές τα τελευταία χρόνια.

Οι παγκόσμιες πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας θα αυξηθούν κατά 23% φέτος, σε σύγκριση με 36% το 2023, σύμφωνα με εκτιμήσεις της εταιρείας ανάλυσης Fastmarkets, η οποία υπογραμμίζει το κλίμα οικονομικής αβεβαιότητας και τα υψηλά επιτόκια μεταξύ των παραγόντων που επιβαρύνουν τις αποφάσεις.

Η Goldman Sachs μείωσε επίσης τις προβλέψεις της για παγκόσμια αύξηση της ζήτησης μπαταριών το 2024, από το αρχικό 35% στο 29%, και αποδίδει αυτή την επιβράδυνση σε αμφιβολίες για την κερδοφορία των ηλεκτρικών οχημάτων μεταξύ των κατασκευαστών των ΗΠΑ και τη μείωση των επιδοτήσεων σε ορισμένες ευρωπαϊκές αγορές.

Παρά ορισμένους αντίθετους ανέμους, το πρώτο δίμηνο του τρέχοντος έτους, οι πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων έχουν αυξηθεί κατά 21% στην Ευρώπη σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2023, 33% στις Ηνωμένες Πολιτείες και τον Καναδά και 34% στην Κίνα, σύμφωνα με την Rho Motion.

Οι μεγάλοι παγκόσμιοι παραγωγοί λιθίου, όπως το Arcadium Lithium και το Albermarle, έχουν επιβραδύνει τα σχέδια επέκτασής τους λόγω των χαμηλών τιμών. Ακόμα κι έτσι, μέρος του κλάδου θα συνεχίσει να αυξάνει τις εξορύξεις το 2024 ως αποτέλεσμα των μεγάλων επενδύσεων που έχουν ήδη κάνει για να επιταχύνουν τις δραστηριότητές τους.

Η πτώση του νικελίου, από την πλευρά της, οδήγησε στο κλείσιμο των δραστηριοτήτων στην Αυστραλία και την κυβέρνηση της Καμπέρα να ανοίξει την πόρτα σε επιδοτήσεις στον κλάδο, που επηρεάζεται από τον ανταγωνισμό με παραγωγούς χαμηλού κόστους, όπως η Ινδονησία.

Στη Λατινική Αμερική, όπου βρίσκεται το 60% του λιθίου στον κόσμο, η ευπάθεια στην πτώση των τιμών εξαρτάται από τη χώρα και τον τύπο εκμετάλλευσης, αλλά γενικά υπήρξε μικρή επίπτωση, σύμφωνα με τον αναλυτή Benchmark Mineral Intelligence.

«Όσον αφορά το νικέλιο, η Λατινική Αμερική δεν είναι τόσο σημαντικός παραγωγός, υπάρχουν λιγότερα ορυχεία. Όσον αφορά το λίθιο, παραγωγοί όπως η Χιλή και η Αργεντινή εκμεταλλεύονται κοιτάσματα αλατιού, τα οποία έχουν γενικά χαμηλότερο κόστος από τα κοιτάσματα πετρωμάτων που εξορύσσονται αλλού», λέει ο Webb.

Ως εκ τούτου, οι ανθρακωρύχοι στην περιοχή «διατηρούν θετικά περιθώρια ακόμη και όταν οι τιμές πέφτουν», τονίζει.

Πηγή: EFE